

V O L K O V I

BESEDILO IN FOTOGRAFIJE: MIHA KROFEL, BIOLOG IN RAZISKOVALEC NA BIOTEHNIŠKI FAKULTETI V LJUBLJANI

naših gozdov

Po dolgoletnem zatiranju se volkovi vračajo tudi v Sloveniji. Mlada volkulja Tina je lansko leto celo prišla do praga Ljubljane. Jim bomo pustili, da ostanejo in vrnejo naravno ravnovesje v naše gozdove?

Avtor reportaže živi in dela v dinarskih gozdovih, kjer se večino časa ukvarja z velikimi zvermi: risi, medvedi in volkovi.

Mladi volk se razgleduje po okolici. Kmalu bo prišel čas, da tudi on zapusti svoj materni trop.

SKORAJ IZTREBLJENI

Tako kot v Severni Ameriki so volkove v Sloveniji nekdaj močno preganjali. Ubijali so jih s puškami, zastrupljali, lovili v pasti, pobijali mladiče v brlogih. Pred tridesetimi leti so bili volkovi pri nas na robu izumrtja. Le malo je manjkalo pa bi za vedno izginili, tako kot se je zgodilo drugod po Evropi. Preživeti je uspelo le dvema tropoma v najglobljih dinarskih gozdovih pod Snežnikom in na Kočevskem. Tudi njim bi se slabo pisalo, če se ljudje počasi ne bi začeli bolje zavedati pomembne vloge, ki jo imajo volkovi v naravi. Najprej je država prenehala plačevati nagrade za ubijanje volkov. Nato je leta 1993 volk v Sloveniji postal **zavarovana živalska vrsta**.

V TIHE GOZDOVE SE VRNE TULJENJE VOLKOV

Po zavarovanju so se začeli volkovi počasi vračati v gozdove, od koder so bili pregnani. Tako lahko danes spet poslušamo nočno tuljenje volkov in sledimo njihovim stopinjam v snegu. Z njihovo vrnitvijo pa so se spet začele pojavljati tudi težave zaradi napadov na domače živali. Takšne napade bomo poskušali preprečiti s pomočjo ovčarskih psov in električnih ograj okoli pašnikov.

Koliko volkov danes živi v Sloveniji, znanstveniki ne vemo natančno. Po ocenah imamo osem tropov, ki živijo predvsem v južnem delu države. Kmalu bomo o njih vedeli več, saj smo ravno začeli z novimi »volčjimi« raziskavami.

Volkulja Tina. Raziskovalci so jo uspavali in ji nadelili ovratnico z oddajnikom. Potem so jo spustili nazaj v naravo.

VOLKULJA TINA

Do sedaj nas je največ naučila volkulja Tina. Tina se je po naključju ujela v past za risa, ko je bila stara 5 mesecev. Opreмили smo jo z **ovratnico GPS** z oddajnikom. To nam je omogočalo, da smo lahko natančno spremljali njeno gibanje.

Prve mesece se je večino časa zadrževala ob brlogu v manjši kotlini na Notranjskem. Takrat se je veliko igrala z drugimi mladiči.

Jeseni pa se je že pridružila očetu in mami ter starejšim bratom in sestram na dolgih pohodih po gozdovih okoli Snežnika, Postojne in Cerknškega jezera. Naučila se je tudi loviti in postala pomemben član v tropu. Vsak volk mora sčasoma zapustiti trop, v katerem se je rodil. Ko odide, se nekaj časa sam potepa po širnih gozdovih. Išče si svoje lovišča in družico, s katerim bosta ustanovil svoj trop in vzredila mladiče. Tako je spomladi svoj **materni trop** zapustila tudi Tina. Takrat je bila stara komaj slabo leto. Za takšen podvig je bila še precej mlada. Večina volkov namreč odide, ko so stari dve ali tri leta.

VSE DO ROBA LJUBLJANE

Volkulja Tina se je odpravila proti severu. Najprej se je povzpela na gozdove okoli Krima in Rakitne. Tam ni ostalo dolgo. V iskanju svojega novega doma se je odpravila še dlje proti severu. Prišla je na Ljubljansko barje. Nekajkrat se je celo povsem približala predmestju Ljubljane.

Mnogi predeli Ljubljanskega barja so gosto zaraščeni z grmišči. V njih se je lahko Tina skrivala podnevi pred ljudmi, ponoči pa si iskala hrano.

Mlada volkulja je tako postala eden prvih volkov, ki je prišel tako daleč proti severu. To je še en pokazatelj, da so si volkovi pri nas po dolgoletnem zatiranju zares opomogli. Vendar pa Tina ni ostala v okolici Ljubljane. Po dveh

mesečih se je vrnila v dinarske gozdove nad Vrhniko in Rakitno. Zatem pa je ovratnica prenehala oddajati signal in za njo smo izgubili vsako sled. Je mladi volkulji uspelo preživeti? Si je našla kakšnega postavnega volka in si z njim ustvarila družino? Če jo slučajno kdaj srečate v gozdu, nam, prosim, povejte, kako je z njo in kje živi. In če jo zagledate, se vam je ni treba bati. Volkovi v resnici ne napadajo ljudi, to velja samo v pravljicah.

Takšne stopinje v blatu so znak, da volkovi živijo v gozdovih okoli nas. Od stopinj risa jih ločimo po odtisih krempljev. Težje pa jih razlikujemo od stopinj psa.

SLOVARČEK:

ZAVAROVANA ŽIVALSKA VRSTA:

tista vrsta živali, ki jo je z zakonom prepovedano ubijati ali vznemirjati brez posebnega dovoljenja

OVRTNICA GPS:

poseben tip ovratnice za živali, ki s pomočjo satelitov določi točno lokacijo volka in to nato preko SMS sporočila pošlje raziskovalcem

MATERNI TROP: trop, v katerem se volk rodi in odrasča